

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN JAVNO UPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 16 50
F: 01 478 16 99
E: gp.mpju@gov.si
www.mpju.gov.si

URAD PREDSEDNIKA REPUBLIKE
DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE
USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC REPUBLIKE SLOVENIJE
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE
DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA

VRHOVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE
VRHOVNO DRŽAVNO TOŽILSTVO
DRŽAVNO PRAVOBRANILSTVO

OBČINE
ZDRUŽENJE OBČIN SLOVENIJE
SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE
ZDRUŽENJE MESTNIH OBČIN SLOVENIJE

MINISTRSTVA
ORGANI V SESTAVI MINISTRSTEV
VLADNE SLUŽBE
UPRAVNE ENOTE

Številka: 007-13/2013/7
Datum: 14. 2. 2013

Zadeva: Izhodišča za izvajanje 179., in 188. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF) v povezavi z enajstim in dvanajstim odstavkom 429. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)

Na Ministrstvu za pravosodje in javno upravo smo v zadnjem času prejeli več vprašanj, povezanih z izvajanjem 179., in 188. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF) v povezavi z enajstim in dvanajstim odstavkom 429. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) (Uradni list RS, št. 96/12).

ZPIZ-2 je stopil v veljavo 1. 1. 2013. V prehodni določbi 429. člena je v 11. In 12. odstavku določil:

"11) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati prvi odstavek 188. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12) v delu, ki določa pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine in se namesto pogojev na podlagi prvega odstavka 36. člena v povezavi s prvim odstavkom 54. člena oziroma četrtem odstavkom 430. člena ali 402. členom ali 404. členom ZPIZ-1, od uveljavitve tega zakona štejejo pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine, določeni v četrtem in petem odstavku 27. člena tega zakona, v povezavi s 398. členom tega zakona.

(12) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati tretji odstavek 179. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12) v delu, ki določa izpolnitev minimalnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s predpisi, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in sicer se namesto teh pogojev, od uveljavitve tega zakona štejejo pogoji za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine v skladu z določbami tega zakona."

Zaradi navedenega so se spremenili pogoji za prenehanje pogodbe o zaposlitvi po 188. členu, kakor tudi pogoji za odpravnino po 179. členu ZUJF. V zvezi s tem vam v nadaljevanju posredujemo **pojasnila Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve:**

"188. ČLEN ZUJF IN ENAJSTI ODSTAVEK 429. ČLENA ZPIZ-2 - PRENEHANJE POGODBE O ZAPOSLOTVI

Pogodba o zaposlitvi preneha javnemu uslužbencu, ki izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine četrtem in petem odstavku 27. člena tega zakona v povezavi s prvim odstavkom 398. člena tega zakona.

Iz navedene zakonske diktije izhaja, da bo prenehala pogodba o zaposlitvi samo tistim javnim uslužbencem, ki bodo izpolnili pogoj 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa, in sicer od leta 2018 (moški) oziroma 2020 (ženska). V prehodnem obdobju pa veljajo naslednji pogoji:

Leto	Starost		Pokojninska doba brez dokupa (ženska)
	Moški	Ženska	
	Leta Meseci	Leta Meseci	Leta Meseci
2013	58 4	58 0	38 4
2014	58 8	58 4	38 8
2015	59 0	58 8	39 0
2016	59 4	59 0	39 4
2017	59 8	59 4	39 8
2018		59 8	

Starostna meja iz 4. in 5. odstavka 27. člena ZPIZ-2 se zniža zavarovancu/ki, ki je imel/a pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem, v skladu s prvim odstavkom 398. člena ZPIZ-

V zvezi s 188. členom ZUJF v povezavi z enajstim odstavkom 429. člena ZPIZ-2 se pri ugotavljanju pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine v okvir pokojninske dobe brez dokupa ne upošteva dopolnjena dodana doba iz naslova vključitve v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje oziroma poklicno zavarovanje.

Znižanja starostne meje po 399. členu ZPIZ-2 se ne upošteva, saj ZUJF ni imel namena, da bi se zavarovancu zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi po samem zakonu ali na njegovo željo (razlika je v višini odpravnine!), starostna pokojnina znižala po 143. členu tega zakona. Prav tako se ne upošteva obdobje zavarovanja, prebitih v državah, s katerimi je sklenjen mednarodni sporazum o socialnem zavarovanju oziroma za katere velja Uredba ES. Dejstvo je, da so pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri vsakem nosilcu obveznega zavarovanja

drugačni, zavarovanec pa bi z upoštevanjem tuje dobe pridobil pri Zavodu le pravico do pokojnine v sorazmernem delu.

Pokojninska doba brez dokupa je obdobje obvezne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obdobja opravljanja kmetijske dejavnosti, vendar brez dokupa pokojninske dobe.

179. ČLEN ZUJF IN DVANAJSTI ODSTAVEK 429. ČLENA ZPIZ-2 - ODPRAVNINA OB UPOKOJITVI

Kot **pogoji** za pridobitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine se upoštevajo zahtevane starosti in dopolnjena pokojninska (zavarovalna) doba iz celotnega 27. člena ZPIZ-2.

Starosti za pridobitev pravice do starostne pokojnine se znižajo zaradi štetja zavarovalne dobe s povečanjem v skladu s prvim odstavkom 398. člena ZPIZ-2, zaradi upoštevanja prištete dobe po 138. členu ZPIZ-2.

Pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine **v letu 2013** so torej:

- 58 let in 4 mesece starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa (moški) oziroma 58 let starosti 38 let in 4 mesece pokojninske dobe brez dokupa (ženska)
- 61 let in 6 mesecev starosti (Ž) in 20 let pokojninske dobe
- 63 let in 6 mesecev starosti (Ž) in 15 let zavarovalne dobe
- 63 let in 6 mesecev starosti (M) in 20 let pokojninske dobe
- 65 let starosti (M) in najmanj 15 let zavarovalne dobe

Pogoji za pridobitev pravice do predčasne pokojnine v letu 2013:

- 58 let in 4 mesece starosti in 40 let pokojninske dobe (moški) oziroma 58 let starosti 38 let in 4 mesece pokojninske dobe (ženska)

Znižanja starostne meje so:

1. Zavarovancem, ki so bili od 1.1.2001 dalje upravičeni do štetja zavarovalne dobe s povečanjem (prvi odstavek 398. člena ZPIZ-2), se starostna meja zniža za toliko mesecev, kolikor znaša skupno povečanje zavarovalne dobe.
2. Zavarovancem s telesno okvaro najmanj 70%, vojaškim invalidom od I. do VI. skupine, civilnim invalidom vojne od I. do VI. skupine, slepim, gluhim, obolelim za boleznimi, naštetimi v **138.** členu ZPIZ-2, vključenim v obvezno zavarovanje, se starostna meja zniža za eno leto za vsaka štiri leta, prebita v zavarovanju.
3. Ženskam in moškim se zaradi vključitve v obvezno zavarovanje pred 18. letom starosti v letu **2013** starostna meja zniža za ves čas trajanja obveznega zavarovanja do dopolnjenega 18. leta starosti, vendar le pod pogojem, **če s zavarovanec s tem strinja.**

Tudi zavarovanec/ka, ki uveljavita pravico do predčasne pokojnine v skladu z 29. členom ZPIZ-2 ali pravico do starostne pokojnine z znižanjem starostne meje zaradi otrok, dela pred 18. letom starosti in zaradi služenja vojaškega roka (28. člen ZPIZ-2), sta prav tako upravičena do izplačila odpravnine v višini treh povprečnih ali svojih plač, saj pravico do pokojnine zaradi navedenih okoliščin uveljavita še pred izpolnitvijo pogojev za starostno pokojnine iz 27. člena ZPIZ-2.

V zvezi z uveljavljanjem pravice do treh odpravnin po 179. členu ZUJF v povezavi z dvanajstim odstavkom 429. člena ZIZ-2 se pri ugotavljanju pogojev za pridobitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine v okvir pokojninske dobe brez dokupa ne upošteva dopolnjena dodana doba iz naslova vključitve v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje oziroma poklicno zavarovanje, lahko pa zavarovanec to dobo sam izrecno uveljavlja, v tem primeru mu ravno tako pripada odpravnina v višini treh plač.

Po določbi 179. člena ZUJF se izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine upoštevajo tudi določbe posebnih predpisih, v katerih je urejena pravica do starostne pokojnine. To sta Zakon o policiji ter Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, v povezavi s pogoji starosti in pokojninske dobe iz 399. člena ZPIZ-2. Opozoriti velja, da ima uveljavitev pravice do starostne pokojnine po teh dveh zakonih pred dopolnitvijo starosti 58 let za posledico znižanje pokojnine

po 143. členu ZUJF, ker znesek pokojnine do omenjene starosti predstavlja 100% obveznost proračuna RS; od 58. leta starosti dalje pa se obveznost obračunava zaradi ugodnejše odmere pokojnine kot je določena po splošnih predpisih. To je za zavarovanca manj ugodno, zato se glede na namen ZUJF ter vsebino določbe tretjega odstavka 179. člena tega zakona šteje, da so pogoji za izplačilo odpravnine v višini treh plač izpolnjeni tudi v primeru, če zavarovanec pravico do starostne pokojnine uveljavi v roku dveh mesecev po izpolnitvi pogojev po ZPIZ-2, ne glede na dejstvo, da je pred tem že izpolnil pogoje po posebnem zakonu.

Posebej velja opozoriti, da se v skupno pokojninsko (zavarovalno) dobo, potrebno za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, na izrecno zahtevo zavarovanca lahko upošteva tudi čas obveznega zavarovanja, prebitega pri tujem nosilcu obveznega zavarovanja (na podlagi tega lahko zavarovanec pri Zavodu uveljavi le pravico do pokojnine v sorazmernem delu)."

S spoštovanjem,

Mojca Kucler Dolinar
državna sekretarka